

LUKÁCS GYÖRGY**A jugoszláv állam képe a horvát és szlovén közgondolkodásban
a felbomlás után**

Az államszocializmus bukása, a világban végbemenő átrendeződés a szlovének és a horvátok számára az új rendszer mellett önálló államaik kikiáltását is lehetővé tette. Jugoszlávia felbomlását megelőzően, a nyolcvanas évek végére a két legfejlettebb gazdaságú jugoszláv tagköztársaságnak számító Szlovénia és Horvátország elitjei belátták, hogy a jugoszláv államban minél nagyobb önállóság elérésére kell törekedniük. Mindkét országban nyilvános vita kezdődött az 1945 utáni rendszerről, s a közös jugoszláv állam megítéléséről.

Az előadás célja a történészek körében folyó, illetve a közbeszédet meghatározó viták bemutatása, kiemelve a horvát és a szlovén eset közötti különbségeket, kitérve az ebben tapasztalható eltérések történelmi, gazdasági, politikai, ideológiai okaira. A jugoszláv állam megítélésével kapcsolatos viták a két független állam fennállásának közel három évtizede során folyamatosan zajlottak, s napjainkig tartanak. Előadásomban arra is kitérek, hogy ezen vitákra milyen hatással volt a két ország függetlenné válásának folyamata közötti jelentős eltérés, s a nyolcvanas évek legvégén formálódó ellenzéki pártok, valamint a pártalakításokba hallgatólagosan beleegyező kommunisták, illetve az utódpártok viszonyának alakulása mennyiben befolyásolta azokat.